

EKOŠOLSKI LIST

EŠL- št. 7 / 20. marec 2018

Pomladi naproti

Zdi se, da je zima letos posebej vztrajna. A kljub temu, da nas sneg in nizke temperature še vedno spremljajo, bomo prej ali slej dočakali pomladno prebujanje in svežino. V programu Ekošola pa smo poskrbeli za posebno svežino na sejmu Altermed v Celju. Kar 97 vrtcev, osnovnih in srednjih šol je na tem največjem dogodku, ki ga organiziramo vsako leto, v soboto in nedeljo, 17. in 18. marca 2018, popestrilo sejmsko dogajanje.

Rdeča nit letošnjih predstavitev je bil odgovoren odnos do hrane. Tako ste skupaj z učenci in dijaki na predstavitvenem odru prikazali vrsto aktivnosti, povezanih z zdravo, uravnoteženo in lokalno pridelano hrano, v demonstracijski kuhinji pa predstavili različne načine, kako pripraviti zdrave in okusne jedi, med njimi sadne napitke, čaje in namaze. Obiskovalci iz vse Slovenije so si z zanimanjem ogledali stojnice, na katerih ste predstavili plakate, makete, pridelke, recepte ter pripravili pokušnje namazov, napitkov in drugih izdelkov. Vsi primeri so dobre prakse, ki

nas spodbujajo, da jih preizkusimo doma, v vrtcu in šoli. Prihajajoča pomlad je pravi čas tudi za takšno prebujanje!

KOLENDAR DOGODKOV:

22. marec	Začetek zbiranja plastenk PET v projektu »Jaz, ti, mi za Slovenijo«
30. marec	Zaključek natečaja Reciklirana kuharija
30. marec	Rok za oddajo prispevkov za mednarodno tekmovanje Mladi poročevalci za okolje (vse teme)
31. marec	Rok za oddajo prijave za sodelovanje na Mednarodni konferenci v Radencih
31. marec	Rok za oddajo likovnega natečaja za <u>kreativne izdelke</u>
20. april	Zaključek literarnega natečaja Kuhlina zgodba
23. april	Rok za oddajo prispevkov na Mednarodni konferenci na temo »Od semena, zelenjave, sadja do gibanja in zdravja za zdravo srce«

Vsebina:

Ekopaket

2

Ekokviz OŠ

3

Mladi poročevalci za okolje 4
Hrana ni za tjavendanJaz, ti, mi za Slovenijo 5
Likovno ustvarjanjeMednarodna konferenca 6
Radenci

Zmagovalci nagradnega natečaja Ekopaketa 2017/2018

Tudi v letošnjem nagradnem natečaju Ekopaketa so mladi s pomočjo mentorjev pripravili izdelke iz odpadne embalaže za mleko in sokove (KEMS).

V natečaju je sodelovalo 169 ustanov, ki so pripravile kar 1392 izdelkov v petih tekmovalnih kategorijah.

Znova ste navdušili z domiselnimi izdelki, mnoge med njimi ste tudi praktično uporabili. Nastali so nadvse zanimivi izdelki: lutke za zgodnico Petelinja drsalna šola, hišica iz zgodbe Janko in Metka, različne družabne igre, pravljlično mesto za pravljlično hišo, nakit, grofična Ana, roboti, ki predstavljajo letne čase, makete gozda, papirnice in še veliko zanimivih izdelkov.

Priznanja in nagrade smo podelili v soboto, 17. marca 2018, na sejmu Altermed v Celju.

Zmagovalci projekta Ekopaketa 2017/2018

Ekokviz za OŠ:

zmagali so Ekofrajerji1 z OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava

V petek, 9. marca 2018, se je z državnim tekmovanjem na OŠ Dravljje zaključil letošnji Ekokviz, na katerem je tekmovalo skupaj kar 2850 osnovnošolcev iz vse Slovenije. Zmagala je ekipa Ekofrajerji1 z OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava. Drugo mesto je zasedla ekipa Ekosrajce4 z OŠ Križevci, tretje mesto pa druga ekipa OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava z imenom Ekofrajle13. Zmagovalnim ekipam je v imenu Telekom Slovenije, ki je že deseto leto zapored soorganizator Ekokviza, čestitala Nelida Turk, vodja segmenta in predstavnica Telekom Slovenije, ki jim je predala donacijo za ekološke naložbe v vrednosti 5000 evrov. Zmagovalnim ekipam je pokale izročil častni gost tekmovanja, kajakaš na divjih vodah, dobitnik srebrne olimpijske kolajne v Riu de Janeiru, Peter Kauser. Udeležence finala pa je presenetil tudi slovenski raper Challe Salle.

Kako je potekalo državno tekmovanje?

Na državnem tekmovanju se je pomerilo osem ekip, ki so dosegle največ točk v posamezni regiji, ter štiri dodatne ekipe, ki so skupaj zbrale največ točk. Tekmovanje je potekalo v dveh delih. Najprej se je v pisnem delu pomerilo dvanajst najboljših ekip, ki so na spletu odgovarjale na 30 vprašanj.

Drugi, ustni del tekmovanja je potekal v živo na odru, skupine pa so se med seboj pomerile v igri »hitri prsti«. Glede na rezultate reševanja kviza po pisnem delu smo tekmovalne ekipe razdelili v štiri skupine. Zmagovalci polfinala so bili ekipa Ekosrajce4 z OŠ Križevci, ekipa Ekovile z OŠ Sveti Tomaž, in dve ekipi Ekofrajerji1 in Ekofrajle13 z Osnovne šole Antona Ingoliča Spodnja Polskava.

Peter Kauser in Challe Salle navdušila na podelitvi

Peter Kauser, srebrni olimpijec, je na podelitvi zmagovalcem izročil pokale ter izrazil navdušenje ob letošnji izbiri aktualnih tem, ki smo jih želeli približati učencem in jih spodbuditi, da bi pridobljeno znanje uporabili v vsakdanjem življenju. Pred slavnostno podelitvijo nagrad in priznanj najboljšim je za presenečenje poskrbel znani slovenski raper Challe Salle. Zmagovalci so prejeli tudi prehodno zastavo Ekofaca 2018.

Mladi poročevalci – še dve temi

Spodbujamo učence novinarskih in fotokrožkov, dijake in študente, da opazujejo in raziskujejo okolje ter pišejo, fotografirajo in snemajo o tem, kar vidijo, ugotavljajo, menijo. Pisne prispevke izbiramo v sodelovanju s časopisno hišo Delo.

Teme, razpisane v projektu Mladi poročevalci za okolje do konca šolskega leta, so:

- **biotska raznovrstnost** do vključno **10. maja 2018**,
- **voda** do vključno **8. junija 2018**.

Pisne, fotografske in videoprispevke pošljite na naslov: info@ekosola.si. Pri izbiri žanra in pisanju so v pomoč navodila na povezavi [Mladi poročevalci](#).

Do 30. marca 2017 je čas za mednarodno tekmovanje

Prispevke, ki jih bomo na katero koli temo prejeli do 30. marca 2018, bomo ocenili tudi po mednarodnih merilih. Potrudite se in pripravite prispevke, ki so razdeljeni po starostnih skupinah: 11–14 let, 15–18 let in 19–21 let.

Mednarodno srečanje koordinatorjev programa Mladi poročevalci za okolje

Društvo DOVES-FEE Slovenia, v okviru katerega izvajamo programa Ekošola in Mladi poročevalci za okolje, je v Sloveniji prvič doslej gostilo predstavnike 35 držav z vsega sveta, ki vodijo in koordinirajo mednarodni program Mladi poročevalci za okolje. Od 1. do 4. marca 2018 so se predstavniki okoljskih in izobraževalnih organizacij z vseh celin zbrali v Hotelu Bernardin v Portorožu na letnem srečanju koordinatorjev. Na srečanju je sodelovalo tudi nekaj mladih poročevalcev iz Slovenije. Učenci OŠ Dušana Bordona so v poročilu o dogodku zapisali, da so uživali in da so se počutili kot pravi novinarji. Na srečanju so se veliko naučili in spoznali nove, zanimive ljudi in njihove kulture. Poleg učencev iz Kopra so srečanje spremljale tudi mlade poročevalke iz Šolskega centra Celje – Srednje šole za strojništvo, mehatroniko in medije ter Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik.

Projekt Hrana ni za tjavendan v polnem teku

Projekt Hrana ni za tjavendan je vsako leto zanimiv in poln novosti. Tako je tudi letos. Išcite recepte v nagradnem natečaju Reciklirana kuharija in ustvarite svojo Gospo Kuhlo!

Raziskujte, kuhajte in sodelujte v Reciklirani kuhariji

Nagradni natečaj v sklopu projekta Hrana ni za tjavendan je namenjen iskanju receptov naših babic ter receptov iz hrane, ki ostane pri kuhanju, a jo lahko še porabimo in je ne zavržemo po nepotrebnem. Rok za oddajo receptov je **31. marec 2018** na naslov: info@ekosola.si.

Gospa Kuhla

Že lani se je projektu Hrana ni za tjavendan pridružila posebna junakinja, ki otroke in učence spremlja na poti k zmanjševanju količin zavržene hrane. Prosimo, da nam lutko, ki jo boste ustvarili, pošljete na naslov: Program Ekošola, Zavrti 2, 1234 Mengeš. Rok za oddajo je **20. april 2018**. Opremite jo z naslednjimi podatki: ime ustanove, naslov ustanove, ime in priimek mentorja, ime in priimek otrok/učencev, ki so lutko izdelali, ter starost ustvarjalcev.

Likovno ustvarjanje o okolju in naravi - rok za oddajo izdelkov 31. marec 2018

Likovni natečaj o različnih okoljih in temah je razdeljen na starostne kategorije, za vsako od njih je določena tema: Pri ustvarjanju imate proste roke in lahko uporabite svojo ustvarjalnost in domišljijo ter pripravite risbe, praskanke, mozaike, stripe, 3D izdelke in druge s pomočjo vodenih barvic, voščenk, tuša, naravnih ter drugih lepil in materialov.

Vrtci in 1. triada OŠ	GOZD in biotska raznovrstnost; lepota gozda skozi risbo, gozdni plodovi, bogastvo gozda itd.
2. in 3. triada OŠ	URE in OVE (učinkovita raba energije in obnovljivi viri energije); izviren izdelek (risba, slika, maketa, plakat, fotografija, foto strip, videoposnetek, PPT-predstavitev itd.) na temo, povezano s trajnostnimi viri energije TRAJNOSTNA MOBILNOST (potovalne navade, zelene poti do šole, prijaznejši načini prevoza): → skupina učencev pripravi likovni izdelek (risbe, makete, posterja, risanje s kreda na tla) na temo okolju čim bolj prijaznih prevoznih sredstev; → skupina učencev z likovnim izdelkom prikaže parkirišče/prostor za kolesa in parkiranje avtomobilov v šoli; → na čim bolj zanimiv in uporaben izris oziroma prikaz poti in parkirišča: foto kolaž, strip, video (lahko več kratkih insertov ali en daljši posnetek ali montaža, vendar ne več kot 2 min.)
SŠ in FAKULTETE	URE in OVE (učinkovita raba energije in obnovljivi viri energije) TRAJNOSTNA MOBILNOST (potovalne navade, zelene poti do šole, prijaznejši načini prevoza)

Likovna dela bomo zbirali **do vključno 31. marca 2018** na naslovu Program Ekošola, Zavrti 1, 1234 Mengeš, s pripisom Likovni natečaj za kreativne izdelke.

JAZ, TI, MI ZA SLOVENIJO – Stara plastenka za novo življenje letos za Splošno bolnišnico Murska Sobota

Vseslovenski humanitarni projekt zbiranja plastenk je namenjen nakupu aparata za ultrazvok srca za novorojenčke v porodniškem oddelku v murskosoboški bolnišnici. Projekt sestavljata dva sklopa:

- **zbiranje odpadnih plastenk od 22. marca do 22. aprila 2018** in
- [nagradni ustvarjalni natečaj](#).

V projektu smo pripravili [didaktično gradivo](#) o zapiranju snovnih tokov (krožno gospodarstvo) in [plakat](#). **Plakate in vreče za zbiranje PET-plastenk boste lahko prevzeli od 1. marca 2018** naprej v vam najbližji enoti družbe DINOS – preverite seznam lokacij in kontaktnih oseb družbe [DINOS](#).

Katere plastenke zbiramo?

Zbirajte **samo ODPADNE PLASTENKE PIJAČ IN MLEČNIH IZDELKOV**, saj lahko morebitni ostanki druge vsebine v odpadnih plastenkah PET (olje, kis, prašek, mehčalec, šampon in druge) otežijo njihovo predelavo. V pomoč vam je trikotnik na embalaži, pri katerem mora biti navedeno, da gre za izdelek PET.

Plastenke z drugimi oznakami (HDPE, LDPE, PP idr.) **NE spadajo v zabojnik** s plastenkami v humanitarnem projektu Jaz, ti, mi za Slovenijo – stara plastenka za novo življenje.

Kako jih zbiramo?

Vse zbrane odpadne plastenke ločujte **DOSLEDNO** in **PRAVILNO**:

Zbirajte samo plastenke z oznako PET.

Plastenke ne smejo biti termično obdelane, saj so s tem uničene in jih ni mogoče naprej reciklirati.

Nalepk ni treba odstranjevati.

Plastenke naj bodo popolnoma izpraznjene, stisnjene in – če ne zbirate ločeno tudi pokrovčkov – ponovno zaprte s pokrovčki (da se ne razprejo ali da ne izteče morebiten ostanek vsebine).

Zbirajte jih v posebni vreči, škatli ali zabojniku, brez drugih odpadkov.

Če zbirate pokrovčke plastenk za drug humanitarni namen, lahko oddate odpadne plastenke PET tudi brez pokrovčkov, a jih stisnite, kolikor je mogoče, da zavzamejo čim manj prostora.

Mednarodna konferenca
»Od semena, zelenjave, sadja do
gibanja in zdravja za zdravo srce«,
Radenci, 10. maj 2018

Vabimo vas na mednarodno konferenco o hrani kot osrednji temi, ki bo **10. maja 2018 v Zdravilišču Radenci**. Na konferenci aktivno sodelujte s primeri in rezultati dobrih praks zdrave in varne prehrane ter gibanju za zdravo srce.

- **Program in vsebina konference**

Konferenca je namenjena učiteljem, vzgojiteljem – mentorjem in koordinatorjem, ki aktivnosti in projekte o hrani in sorodnih temah izvajate že več let ali pa ste jih šele začeli izvajati. **Vsebine bodo namenjene zdravi in varni prehrani ter gibanju za zdravo srce, šolskih vrtovom, odgovornemu prehranjevanju, zmanjševanju količine zavržene hrane in drugim temam o hrani, ki jih lahko predlagate sami.**

Dobre didaktične prakse od predšolske vzgoje do fakultete bodo predstavili tudi tuji strokovnjaki iz Avstrije, Hrvaške in Madžarske, ki bodo predstavili vidik zdrave hrane, varne prehrane v interakciji s trajnostnim agroživilstvom in ekološko pridelavo. Sodelovala bosta tudi dr. Karmen Pažek in prof. dr. Črtomir Rozman s Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru ter dr. Jana Ambrožič Dolinšek s Pedagoške fakultete Maribor.

- **Predstavitev in priprava primera dobre prakse**

Rok prijave za predstavitev **31. marec 2018** [Prijavnica](#)

Rok za oddajo strokovnega prispevka **23. april 2018** [Navodilo za pripravo prispevka](#)

Primer dobre prakse boste lahko predstavili na stojnici ali na odru s PPT-predstavitvijo ter pripravili strokovni prispevek (najmanj 5000 in največ 8000 znakov brez presledkov). Celoten strokovni prispevek v skladu z navodili posredujte na e-naslov info@ekosola.si najpozneje do 23. aprila 2018. Vsi prispevki, ki jih bomo prejeli do omenjenega datuma, bodo oblikovani v zborniku v elektronski obliki. Oddan strokovni prispevek je poleg predstavitve na mednarodni konferenci pogoj za ovrednotenje s štirimi točkami.

Sodelujte v nagradnem natečaju za najboljše dobre prakse 2017/2018

Vabimo vas, da predstavite čim več dobrih praks in zamisli, ki bodo vas in druge koordinatorje ter njihove sodelavce spodbudile k podobnim okoljskim vzgojno-izobraževalnim aktivnostim. Najboljše primere iz posameznih tematskih sklopov v štirih kategorijah (vrtci, OŠ, SŠ, fakultete) bomo nagradili.

Opis dobre prakse in prijava

Za lažjo pripravo vsebine smo pripravili [obrazec](#), na katerem na kratko **opišite projekt/primer dobre prakse vaše ustanove**, za katerega menite, da je lahko v pomoč pri snovanju projektov drugim ustanovam (zaradi vsebine, aktivnosti, rezultatov ali pa zaradi načina, kako vam ga je uspelo izvesti v ustanovi, z zunanjimi javnostmi). Objavili ga bomo v Ekoskladovnici, kjer boste lahko zanimive aktivnosti in izkušnje predstavili širše, ne le v svoji ustanovi.

